

FREDNINGSVÆRDI ER

TORVET 5

KØGE KOMMUNE

Besigtigelsesdato:
Besigtiget af:
Journalnummer:

21.08.2012
Nanna Secher Larsen
2011-7.82.07/259-0001

Kommune:
Adresse:
Betegnelse:
Fredningsår:
Omfang:

Københavns Kommune
Torvet 5, 4600 Køge
Torvet 5
F. 1950
Forhuset (ca. 1550, ombygget i 1800-tallet).

BYGNINGSBESKRIVELSE

Torvet 5 ligger centralt i Køges ældste bykerne på østsiden af Køge Torv.

Torvet 5 er en grundmuret, seks fag lang, toetages bygning med en frontkvist over de fire midterste fag. Murværket er pudset og blåmalet. Bygningen bærer et heltag med stejl hældning hængt med røde vingeteg, og der sidder en nyere skorsten i rygningen. I tagfladen mod gården er der en bred taskekvist med torammede, trerudede vinduer. I stueetagen er der indrettet butikslokaler med nye helrudevinduer og en portåbning med buestik over. Over alle butiksvinduer og over portåbningen er der en gennemgående markise. Over stueetagen er der en kordongesims af hvidmalede formsten, murværket afsluttes med et afrundet kvartspring og en dobbelt savsnitgesims under tagudhænget. Vinduerne på første sal og i kvisten er ældre korspost- eller torammede vinduer med tre ruder. Nedløbsrørene i begge sider har sirligt udformede drueknæ. Gennem porten er der adgang til gårdsiden, hvor der er tilbygget et sidehus over de fem nordlige fag. Portrummet har nyere fliser, væggene udgøres af udstillingsvinduer og mod nabobygningen af overkalket bindingsværk. Portrummet lukkes mod gårdsiden af en ny indgangsdør med halvrundt, opsproset vindue og fyldinger. På gårdsiden dækkes det sydligste fag af et nyere trappehus, en stålkonstruktion, der er let hæftet på den gamle bygning. I trappehuset ses den gamle bygnings oprindelige blanke murværk af munkesten med bånd af kridtsten, hvoraf flere er udformet med vulst. Her har vinduesåbningerne buet overkant, hvori der er isat et nyere, opsproset korspostvindue. Den dobbelte savsnitgesims af munkesten står ligesom kvartspringet af kalksten under tagudhænget i blank mur.

I det indre er stueetagen indrettet til et moderne butikslokale præget af nyere overflader, belysning og installationer. På første sal er den ældre grundplan bevaret i store træk med et værelse mod gården og to stuer mod gaden. Her den ældre stuk, de ældre fyldingsdøre,

Drueknæ på facadens nedløbsrør.

gerichter og brystningspaneler bevaret. Gulvene er parketgulve. På loftetagen er der en lignende ældre grundplan, her er bevaret ældre fyldingsdøre, gerigter, fodpaneler og de ældre bræddegulve er ligeledes bevaret. I kælderen ses det gamle fundament af utilhugne marksten, ligesom der er bevaret murværk af munkesten og rester af et ældre pigstensgulv.

— BYGNINGSHISTORIE

Forhuset blev sandsynligvis opført i perioden 1550 til 1600. I 1761 var frontkvisten mod gaden blot to fag bred, mens den nuværende kvist blev opsat efter 1861. Stueetagen med butiksfacade er ændret i anden halvdel af 1900-tallet, hvor en del af portrummet er inddraget til udstillingsvinduer. På ældre fotografier ses det, at stueetagen før i tiden, udover portåbningen, var inddelt i fire rundbuede fag. Butiksløkalet havde tre høje vinduer adskilt af halv søjler, det fjerde fag udgjorde bygningens fordør.

— KILDER

Bevaringsværdige Huse i Køge; udarbejdet af Hans Henrik Engquist, Fredningsstyrelsen, Det Særlige Bygningssyn, 1978. p.89-90

— MILJØMÆSSIG VÆRDI

Den miljømæssige værdi ved Torvet 5 knytter sig til bygningens beliggenhed på østsiden af Køge Torv, hvor det indgår harmonisk i husrækken. Hertil kommer ligheden med nabobygningen Torvet 7, der ligeledes har en frontkvist, og hvor hovedgesims og vinduesrækker flugter.

— KULTURHISTORISK VÆRDI

Den kulturhistoriske værdi ved Torvet 5 knytter sig i det ydre til bygningens karakteristiske fremtræden som et borgerhus i centrum af Køges ældste bykerne. Hertil kommer facaden, hvor det afrundede kvartspring, den dobbelte savsnitgesims og tagets stejle taghældning røber husets høje alder, trods ombygningen af facaden i det 1800-tallets anden halvdel. Også på gårdsidens sydligste fag med det røde, blanke murværk med bånd af kalksten viser tydeligt bygningens oprindelse i 1500-tallet.

I det indre knytter den kulturhistoriske værdi sig til de bevarede dele af den ældre grundplan på første sal og loftetagen med pæne stuer mod gaden og et mindre værelse mod gårdsiden. Hertil kommer det

Portrummet med udstillingsvinduer til venstre og overkalket bindingsværk mod nabobygningen

Torvet 5 omkring århundredskiftet.

bevarede murværk af munkesten, pigstengulv og fundament af marksten i kælderen, der vidner om husets høje alder.

— ARKITEKTONISK VÆRDI

I det ydre knytter den arkitektoniske værdi sig til facadens øverste del, hvor de vandrette gesimser og vinduesrækkerne med taktfast faginddeling samles af den store tagflade af røde vingetegl. Disse træk giver bygningen et homogent og gedigent udtryk. Hertil kommer gårdsidens blanke murværk med kalkstensbånd, hvis naturlige nuancerigdom giver den synlige del af gårdsiden liv og stoflighed.

I det indre knytter den arkitektoniske værdi sig til de pæne stuer mod gaden, der har et smukt lysindfald fra de ret tætsiddende vinduer. Hertil kommer at panelering, fyldingsdøre, stukatur og de ældre gulve, giver stuerne et historisk og atmosfærefyldt udtryk.

Den dobbelte savsnitgesims af munkesten på facaden.

— BÆRENDE FREDNINGSVÆRDIER

I Torvet 5 knytter de bærende fredningsværdier sig i det ydre til forhusets opbygning i grundmur og de stort set ubrudte tagflader af røde vingetegl. Hertil kommer gadefacade og alle ældre detaljer, herunder vinduer, døre, profilerede, murede og kvartspringsgesimser, pultkvisten samt den traditionelle materialeholdning.

I det indre knytter de bærende fredningsværdier sig til de bevarede dele af lejlighedernes ældre grundplan, hertil kommer alle ældre detaljer, herunder brædegulve, ældre fyldingsdøre, gerichter, stukatur og den traditionelle materialeholdning.

— ANBEFALINGER

Ved en eventuel senere ombygning af underfacaden, ville det gavne bygningens kulturhistoriske og arkitektoniske udtryk, at opdele facaden i en faginddeling, der harmonerer med det øvrige facadeudtryk, husets alder og traditionelle materialeholdning.